

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/69/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113212949
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5113212949.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, vo veci starostlivosti o maloletého: V. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. X/XX, J., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov - matky: J. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. X/XX, J., prechodne bytom, ako aj adresa na doručovanie písomností: Y. Q. XXXX/XXX/J, C. G. M. a otca: V. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/X, J., právne zastúpený Mgr. Branislavom Samcom, advokátom, so sídlom Sad SNP 8, Žilina, IČO: 42 217 679, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného a o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 9P/132/2013-893 zo dňa 11.05.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh otca V. Z., nar. XX.XX.XXXX na zníženie výživného pre maloletého V. Z., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 105,- eur na sumu 50,- eur mesačne od 01.04.2013 zamietol. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého V. zvýšeným výživným zo sumy 105,- eur mesačne na sumu 120,- eur od 01.09.2014 mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Nedoplatok na výživnom pre maloletého V. za obdobie od 01.09.2014 do 30.06.2016 vo výške 300,- eur sa otec zaviazal splácať v mesačných splátkach po 15,- eur splatných spolu s bežným výživným k rukám matky maloletého dieťaťa pod následkom straty výhody splátok.

2. Návrh na zníženie výživného otec odôvodňoval tým, že od 08.04.2013 bol uznaný čiastočne invalidným, bol mu priznaný invalidný dôchodok vo výške 109,40 eur. V roku 2008 sa mu narodilo ďalšie dieťa, ktorému bolo určené výživné vo výške 50,- eur mesačne. Iná zmena pomerov u otca nenastala. Bolo zistené, že matka maloletého L. podala návrh na zvýšenie výživného na sumu 70,- eur, o ktorom v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie rozhodnuté nebolo. Otec poberá invalidný dôchodok vo výške 117,- eur mesačne, je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Pokiaľ aj bol poistený v poisťovni Allianz, išlo o poisťku so šetrením. Potom, ako sa mu stal úraz, došlo k jej zrušeniu a poisťovňa mu nič nevyplatila. V súčasnosti užíva lieky od bolesti, na krútenie hlavy, na pečeň, býva u rodičov v rodinnom dome, neplatí im na stravu ani za bývanie. Výživné na obe deti platí z invalidného dôchodku, všetky jeho potreby uhrádzajú a zabezpečujú jeho rodičia. Matka od mája 2013 poberala hmotné dávky vo výške 160,- eur - 170,- eur mesačne, iný príjem nemala. Požičiavala si finančné prostriedky od bratov, mesačne asi 100,- eur podľa potreby. Výdavky na syna vyčíslila na v priemere okolo 200,- eur mesačne. Uviedla, že má ukončenú strednú poľnohospodársku školu s maturitou, v tejto oblasti nikdy nepracovala. So synom býva v 2-izbovom byte, ktorý patrí jej otcovi. Za služby spojené s bývaním platí 70,- eur. Od

01.08.2015 pracuje v pracovnom pomere na základe pracovnej zmluvy ako čašníčka, jej čistý mesačný príjem je 380,- eur. Predtým pracovala na dohodu s príjmom 60,- eur, 80,- eur. Od 01.08.2015 syn nemá obedy ani školské pomôcky zdarma. Poberá naďalej náhradné výživné 55,- eur a exekútor jej zasiela od otca 50,- eur. Výdavky na dieťa vzrástli vstupom na 2. stupeň základnej školy. Otec sa so synom nestretáva ani mu nič nekupuje. Syn začal hrať futbal, na čo mu je potrebné zakúpiť nielen oblečenie, ale i obutie a trénerovi sa musí platiť mesačne 50,- eur. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že tento navrhuje zvýšiť výživné na sumu 120,- eur mesačne. Pokiaľ i bolo otcovi vyplatené z poistného prostredníctvom poisťovne Allianz poistné plnenie, tieto peniaze boli vyplatené synovi L., nakoľko bol určený ako oprávnená osoba. Pokiaľ sa naďalej platí poisťka za otca maloletého, táto je uzatvorená v prospech syna L..

3. V nadväznosti na takto zistené skutočnosti okresný súd sumu výživného ustálil sumou 120,- eur mesačne, rozhodol o zameškanom výživnom. Pri stanovení výšky výživného vychádzal predovšetkým zo skutočností zistených vykonaným dokazovaním. Zohľadniac vek maloletého dieťaťa, tomu zodpovedajúce potreby, skutočnosť, že otec sa o dieťa absolútne nezaujíma, prihliadol na príjem matky, výšku invalidného dôchodku vyplácanú otcovi, skutočnosť, že je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, má uzatvorené investičné poistenie, poisťníkom je otec, poisteným maloletý L. Z., poistné je platené vo výške 50,- eur mesačne, kapitálové poistenie, poisťníkom a poisteným je otec V. Z., poistné sa platí mesačne 59,20 eur. Z týchto poistení nebolo poskytnuté poistné plnenie žiadnej osobe. Zo správy všeobecného lekára otca vyplýva, že nemôže šoférovať, vykonávať fyzicky namáhavú prácu v stoji, ručnú manipuláciu s bremenami, obsluhu strojov a mechanizmov, prácu v stresujúcom prostredí, naopak, môže vykonávať ľahkú, fyzicky nenáročnú prácu a nenamáhavú prácu pomocného charakteru. Pre zmenu pomerov súd považoval dátum 01.09.2014, odkedy maloletý V. nastúpil na 2. stupeň základnej školy, kedy sa jeho výdavky až doteraz ustálili na sumu rámcovo 180,- - 200,-eur mesačne. Na strane otca vzal do úvahy, že je čiastočne invalidný, objektívne sa tým znížili jeho zárobkové možnosti. Na druhej strane však vzrástli oprávnené potreby maloletého dieťaťa, a preto prihliadnuc i na záujem maloletého dieťaťa rozhodol spôsobom, uvedeným vo výrokovej časti rozhodnutia.

4. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie otec maloletého. Vytykal okresnému súdu, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, nakoľko sú tu iné skutočnosti, dôkazy, ktoré súd nezohľadňoval. Rozdiel medzi príjmom a výdavkami otca odôvodňoval tým, že na úhradu jeho životných potrieb mu prispievajú jeho rodičia, o čom predložil čestné vyhlásenie svojho otca. Pokiaľ prvoinštančný súd aplikoval zásadu potenciality otca a jeho potenciálny príjem ustálil na sumu približne 450, - eur - 500,- eur mesačne s pripočítaním invalidného dôchodku, uviedol, že vo firme BB - Trans, s.r.o. nikdy nepracoval ako obchodný riaditeľ. V tejto spoločnosti mal v minulosti zastávať funkciu konateľa, avšak bez nároku na odmenu za výkon tejto funkcie. Funkcie konateľa sa vzdal v októbri 2010 z dôvodu úrazu a následnej dlhodobej práceneschopnosti. Navyiac otec ani nemá potrebnú kvalifikáciu na výkon tejto funkcie. Je nesporné, že v súčasnosti je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, poberá invalidný dôchodok, preto podľa neho mal prvoinštančný súd pri ustálení výšky výživného vychádzať predovšetkým z týchto skutočností. Od sumy vyplácaného invalidného dôchodku mal odpočítať sumu 50,- eur, ktorú platí vo forme výživného na maloletého L.. Nie je mu zrejmé, akými úvahami sa súd pri stanovení výživného vo výške 120,- eur mesačne v prospech maloletého V. riadil, keď túto sumu absolútne nie je schopný zo svojho príjmu platiť. Zotrval preto na požiadavke znížiť vyživovaciu povinnosť pre maloletého V. na sumu 50,- eur mesačne a návrh matky na zvýšenie výživného zamietnuť.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť. Uviedla, že otec na pojednávaniach neustále klamal. Ak nemôže pracovať ani viesť motorové vozidlo, je otáznave, prečo sa zadlžil tak vysokou sumou, ktorú použil na úhradu zameškaného výživného len preto, aby mu bol vrátený vodičský preukaz. Nesúhlasila s tým, že mu všetky výdavky platia jeho rodičia, obidvaja sú ťažko chorí, z čoho by mu kupovali oblečenie a zabezpečovali všetky potrebné veci. Otec zabúda na fakt, že má dvoch synov. Každý z jeho synov má právo na lepší život, a preto žiadala rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po preskúmaní veci v intenciách ust. § 65 až § 67 C. m. p. rozsudok súdu prvej inštancie ako správny podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

8. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie podrobným a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil.

9. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Vychádzajúc z uvedeného, zohľadniac všetky skutočnosti, ktoré v priebehu konania z vykonaného dokazovania vyplynuli, odvolací súd zastal názor, že v danom prípade je namieste aplikácia predmetného zákonného ustanovenia, predovšetkým na tom základe, že bolo jednoznačne preukázané, že v súvislosti s úrazom, ktorý sa otcovi stal v roku 2011, boli komerčnou poisťovňou Allianz otcovi vyplatené poistné plnenia, ktoré v konečnom dôsledku boli uhradené na účet jeho druhého syna L. Z., nar. v roku XXXX. Otec má uzavreté investičné poistenie, kde poistníkom je otec a poisteným maloletý L. Z., kapitálové poistenie, kde poistníkom a poisteným je otec a toto poistné je platené mesačne v sume 59,20 eur. V nadväznosti na uvedené odvolací súd zastal názor, že nie je možné vychádzať iba z príjmu deklarovaného otcom a ním tvrdených skutočností o tom, že všetky výdavky zaňho hradia rodičia, ale je tu potrebné zohľadňovať i iné okolnosti, ktoré v priebehu konania vyšli najavo, najmä o tom, že poistné vyplatené v súvislosti s úrazom bolo uhradené v prospech a na účet druhého syna otca a naďalej si platí kapitálové poistenie mesačne vo výške okolo 60,- eur. V tejto súvislosti je potrebné prihliadnúť i na príjem matky maloletého, ktorý za sledované obdobie v období od 08.02.2012 do 15.04.2013 predstavoval sumu približne 23,- eur, od decembra 2013 do júna 2014 približne 29,52 eur a čistá priemerná mzda matky v roku 2014 sa pohybovala od 30,51 eur do 86,60 eur, od augusta 2015 jej príjem predstavoval 317,- eur a za rok 2016 sa jej čistá mzda pohybovala od 86,60 eur do 360,50 eur.

11. Odvolací súd sa plne stotožnil s postupom súdu prvej inštancie, pokiaľ vychádzal u otca z potenciality príjmu a nie z reálneho príjmu, ktorý v skutočnosti dosahuje. Urobil tak najmä s prihliadnutím na tú skutočnosť, že mu komerčnou poisťovňou boli vyplatené v dôsledku úrazu finančné plnenia, ktoré v konečnom dôsledku pripadli v prospech mladšieho syna L., čím sa otec vzdal majetkového prospechu, z ktorého by bol schopný aspoň určitú dobu pokrývať potreby staršieho syna. Naďalej má uzatvorené kapitálové poistenie, teda je predpoklad, že sa do budúcnosti zabezpečuje iným spôsobom, a preto nie je možné prihliadať iba na príjem, ktorý poberá v podobe invalidného dôchodku. Jeho výdavky značne prevyšujú jeho príjmy (poistné + výživné na maloletého L. + výživné na maloletého V.).

12. Lekárskymi správami otec preukazoval, že nemôže robiť namáhavé práce, dvíhať ťažšie predmety, nemôže šoférovať, je však schopný robiť ľahšie pomocné práce. Žiada sa dodať, že predložené potvrdenia popisujú len subjektívne otcom popísané činnosti bez objektívneho reálneho podkladu. Tým, že mu nebola priznaná plná invalidita v rozsahu 100 %, je predpoklad, že sú u otca dané možnosti, aby si príjem zabezpečoval i vlastnou prácou. Napokon pokiaľ by súd na tieto skutočnosti prihliadal a znížil výživné v neprospech maloletého dieťaťa, jednak by ho sankcionoval za neschopnosť otca pracovať a na druhej strane by ani otca nemotivoval v tom, aby si primerané zamestnanie ďalej hľadal. Za nie bez významu odvolací súd považoval dodať, že otec má zabezpečiť primeranú vyživovaciu povinnosť v prospech obidvoch maloletých detí, nemôže uprednostňovať jedno maloleté dieťa pred druhým. Na jednej strane sa snaží minimalizovať výživné vo vzťahu k V., na druhej strane prostriedky, ktoré mohol použiť i na jeho výživu, poskytol maloletému L.. V. je starší, vyspelejší, a teda nesporné jeho nároky na výživné či už v podobe stravy, oblečenia, obutia, zabezpečenia školských pomôcok, potrieb sú omnoho vyššie ako u maloletého L.. Nemožno súhlasiť s námietkou otca o tom, že výdavky na maloletého V. matka vyčísliła sumou 100,- eur - 130,- eur mesačne, nakoľko iba uviedla, že od poslednej úpravy sa o 100,- eur - 130,- eur zvýšili výdavky v prospech V..

13. Taktiež nemožno ponechať bez povšimnutia, že otec sa o maloletého V. absolútne nezaujíma, nestretáva sa s ním, neposkytuje mu plnenie aj inou formou ako prostredníctvom výživného. Celá

starostlivosť o dieťa je v podstate na pleciach matky, a preto je potrebné, aby otec osobnú starostlivosť matky vyvážil aspoň formou výživného.

14. V nadväznosti na takto konštatované skutočnosti, v ostatnom sa stotožniac s odôvodnením rozhodnutia zo strany prvoinštančného súdu, ktoré bolo podrobné, vyčerpávajúce, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako správny, podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

15. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 52 C. m. p. nepriznal. Pokiaľ i otec žiadal priznať náhradu trov konania, je potrebné uviesť, že v danom prípade ide o konanie, ktoré je možné začať i bez návrhu a v ktorom si zásadne každý z účastníkov hradí vlastné trovy konania sám. Navyiac otec bol v konaní neúspešný, a teda mu nárok na požadovanú náhradu trov ani nevznikol.

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)